

Je mag mijn adem lenen

Ehsan Rahimi TEMBI maakt kindertheater over vriendschap

- ▶ In Iran was hij tegelijk gevierd artiest en opgejaagd wild
- ▶ Eenmaal in België vreesde Ehsan Rahimi Tembi dat hij nooit nog theater zou maken
- ▶ ZOOO is binnenkort te zien bij HETGEVOLG in Turnhout

Jozefien VAN HUFFEL

„Ehsan is een geschenk voor HETGEVOLG, voor het culturele werkveld in Vlaanderen zelfs. Hij breekt je wereld open, want hij maakt theater op een heel andere manier.” Stefan Perceval, artistiek leider van theaterwerkplaats HETGEVOLG in Turnhout, kreeg een tijd geleden via de VDAB een stagiair over de vloer. Ehsan Rahimi Tembi (42), politiek vluchteling uit Iran, woont met zijn echtgenote en zoon in Larum bij Geel.

„We waren net een bureau aan het herinrichten en Ehsan dacht wellicht dat we hem een klusje gingen toewijzen”, vervolgt Perceval. „Ik vroeg hem echter naar zijn beroep. Theater maken? Dan deed hij dat bij ons ook maar.”

Het resultaat betoverde iedereen. Tembi kon blijven bij HETGEVOLG. Hij opent er straks het seizoen met ZOOO, een voorstelling voor kinderen vanaf vier. „Het gaat over hoe moeilijk we het hebben om nieuwe vrienden te maken en hen dichtbij te laten komen, om anderen te vertrouwen”, legt hij uit. „Via oude kinderspelletjes zoekt een jongen toenadering tot een meisje, maar zij neemt telkens afstand.”

Ook de titel van de voorstelling verwijst naar een spel uit Iran, dat begint met een speler die ‘zoooo’ zegt, tot zijn adem

De voorstelling ZOOO vertrekt bij een oud kinderspel. Op het affichebeeld prijkt Ehsan Rahimi Tembi's zoon. © Kris Dewitte

opraakt en de volgende het van hem overneemt.

Rare stemoefeningen

„We kennen ook een uitdrukking die aan dat spel verwant is”, verduidelijkt Tembi. „Als we spreken over een klus waar je veel adem voor nodig hebt of vragen of we jouw adem mogen lenen, dan zoeken we eigenlijk gewoon hulp.” „Het is prachtig hoe dat soort poëzie ingebakken zit

in de Iraanse cultuur”, knikt Stefan Perceval.

Bij Tembi komt die poëzie veel-er tot uiting in beweging en eenvoudige decors dan in teksten. „Zo werkte ik als tiener al”, zegt hij. „Ik kwam bij het theater terecht toen een vriend van mijn vader een jongen nodig had voor een rol. Ik vond het vreselijk en dacht dat die acteurs met hun rare stemoefeningen gek waren. Tegelijk kreeg ik de smaak te pakken. Vier jaar later stond ik als jongste regisseur ooit met een stuk op het internationale Fadjr Festival in Teheran.”

Tembi's voorstellingen werden nu eens toegelaten en bekroond, dan weer verboden of zwaar gecensureerd. Hij was immers kritisch voor de overheid en maakte bovendien erg fysiek theater, terwijl dansen in het openbaar verboden is in Iran. Toen hij een voorstelling maakte over al-Mahdi, een imam en historische figuur, bleek zijn leven in gevaar en moest hij vluchten.

„Ik dacht dat ik nooit meer theater zou maken, want wie zou het begrijpen? België is helemaal anders”, zegt hij. „Ik kan nog niet geloven dat ik toch mijn plek vond. En al staat mijn naam op de affiche van ZOOO, theater maak je samen. Op het toneel of in de coulissen, iedereen is belangrijk.” Want ieders adem brengt ons een stukje verder, een beetje dicht bij elkaar.

ZOOO, op 5 en 6 september om 15 uur in HETGEVOLG in Turnhout (Otterstraat 31). Info op 014 42 63 27 of op www.hetgevolg.be.

Op een blikken zeilboot recht door zee

Multicultureel spelergoed wereldwijd is het thema van een verrassende tentoonstelling in het Mechelse Speelgoedmuseum

Martine CROONEN

Een speelgoedvrachtwagen uit ijzerdraad, een knuffel uit papiersnippers. Onze jeugd kan het zich niet voorstellen, maar speelgoed, zelfgemaakt met afvalmateriaal, is in vele landen nog altijd de norm.

Het Mechelse Speelgoedmuseum geeft met de expo *Toy Stories* een blik op spel en speelgoed uit andere werelddelen. Want, zo luidt het, wie de cultuur van zijn buur leert kennen, begrijpt ook beter diens achtergrond.

Opmerkelijke vaststelling: kinderen wereldwijd kiezen vaak hetzelfde spel, zij het in een ander materiaal of een andere variant. Wie jarig is in Mexico krijgt geen snoepkaart, maar een *piñata*, een dier gemaakt uit papiersnippers en gevuld met lekkers. Hinkelen gebeurt in Afrika niet op becijferde stenen, maar op het ritme van een zelfverzonden lied. In de Filippijnen skaten kinderen op teenslippers, vastgelijmd op blikken dozen.

Speelgoed is een spiegel van de grote wereld

Aan de basis van het uitgestalde speelgoed ligt het jeugdige verhaal van jonge Belgen met diverse culturele achtergronden. Het museum ging vervolgens op zoek naar het speelgoed uit hun kindertijd dat, ondanks het vaak waardeloze materiaal waaruit het werd gemaakt, nog bijzonder fraai oogt. Congoleze jongens leven zich uit met speelgoedauto's uit balsahout en treintjes uit blik. Marokkaanse meisjes spelen koken-eten met tajines uit gebakken klei.

Muziekinstrumenten blijken vooral populair te zijn in verre oorden. De bamboefluit die wij als kind maakten, verbleekt bij de indrukwekkende instrumenten die Indonesische kinderen uit bamboehout snijden of de tokkelinstrumenten uit Congo.

Spelborden, ook die vind je wereldwijd. Zo blijkt een variant op mens-erger-je-niet het nationale

spel in India te zijn, terwijl Chinezen dammen met pionnen in de vorm van olifanten en kanonnen. Op de tentoonstelling kunt u zich bovendien wagen aan een uitvergroot bordspel.

Bikkelen en tolleren, ook dat doen ze aan de andere kant van de evenaar. Al verkiezen we de stoffen bikkels uit de Filippijnen boven de ijzeren exemplaren van bij ons. Wie in Congo voetbalt, heeft best geen zware voet. Ballen worden er gemaakt uit bladeren van de bananenboom, terwijl Chileense voetballertjes het stellen met een opgevlude sok.

Dat speelgoed vaak een spiegel van de grote wereld is, bewijst een poppenhuis uit Tunesië, bestaande uit een tentzeil op stokjes en een uit lapjes gemaakt ouderpaar. De bantopopjes in Zuid-Afrika stellen dan weer de diverse stadia in het leven van een vrouw voor. Een vislijn en rieten mand uit Suriname en de houten maniokstampertjes uit Congo verwijzen naar de vaardigheden die van vader op zoon werden overgeleverd. De katapult die wij als kind maakten, blijkt voor kinderen in Kameroen nog steeds een handig instrument voor de jacht.

Welke jongen droomt niet van een brandweerwagen of straalvliegtuig? In *Toy Stories* vind je ze in alle vormen en materialen. Een rivierboot in ijzerdraad vaart de Congostroom af, een blikken zeilschip trotseert de Filippijnse wateren en een houten vliegtuig uit Midden-Afrika zet de landing in. „Een auto maken we uit de stam van een bananenplant, de wielen snijden we uit de zolen van oude schoenen”, vertelt een jonge Somaliër.

We kunnen er niet omheen, in het maken van speelgoed en het bedenken van spellen raken kinderen hun creativiteit kwijt. Gisteren, vandaag en wereldwijd.

Toy Stories, tot 30 december in het Speelgoedmuseum in Mechelen (Nekkerspoelstraat 21). Open van dinsdag tot zondag van 10 tot 17 uur. Volwassenen betalen 8,50 euro, kinderen 6 euro.

„Als ik nu eens zelf zo'n brandweerwagen uit hout zou maken”, bedenkt bezoeker Thor. © Martine Croonen

Advertentie

Mijn Stannah Siena,
aangepast aan mijn behoeften

Documentatie en gratis
prijsop offerte op
0800 95 950

info@stannah.be

www.stannah.be

Naam + Voornaam
Adres
Postcode Tel :
Stad E-mail

Stannah sprl
Poverstraat 208, 1731 Relegem

Stannah